- дарения, свързани с неамортизируеми активи – през периода, през който са отчетени разходите за изпълнение на условията по даренията; когато се даряват неамортизируеми активи, дарението се отчита като приход на определена база, свързана с условията на дарението, като срокът за признаване на приходите не може да бъде по – дълъг от 20 години;

- дарения, свързани с преотстъпени данъци - през периода, през който са отчетени разходите за изпълнение на условията по преотстъпването на данъците.

Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв.

При отчитане на получени дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на правителствени дарения.

3.28. Значими счетоводни приблизителни оценка и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като разходи от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 Финансови инструменти и СС 36 Обезценка на активи регламентиращи отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36 Обезценка на активи, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (преносната) стойност на актива, Групата отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Финансови актии, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията .

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Финансови актии, държани за търгуване

Финансовите активи, държани за търгуване се отчитат в следващите отчетни периоди по справедлива стойност. Реализираните и нереализираните печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на финансови активи, държани за търгуване се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите за периода, през който са възникнали.

Финансовите активи, държани за търгуване, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Провизии

Провизия се признава в консолидирания счетоводен баланс и като текущ разход, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса,

при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която и била използвана за приблизителната стойност преди това.

3.29. Дивиденти

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към собствениците в периода, в който възникне правото му да ги получи.

3.30. Свързани лица

Като свързани лица се отчитат акционерите; членовете на управителни органи и предприятията, в които те упражняват контрол или значително влияние; предприятията, в които се упражнява контролно или значително влияние, както и тези, които упражняват контролно или значително влияние върху Групата.

Ценовата политика при реализация на стоки и/или услуги на свързани лица не се различава от тази прилагана по отношение на сделки с несвързани лица.

3.31. Коригиране на грешки

Групата приема, че грешки над 1.5 % от приходите от продажби са съществени за вярното представяне на имущественото и финансово състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителен подход, регламентиран в СС - 8 Нетни печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

3.32. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството-майка за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата

на консолидирания финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на консолидирания финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет, Групата актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на консолидирания финансов отчет дивиденти не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

3.33. Консолидиран отчет за паричния поток

Групата отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричнити потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база само когато отразяват по-скоро дейността на клиента, отколкото дейността на предприятието, като например наеми, събирани от името и плащани на собствениците на имотите, както и в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обращаемостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци /ОПП/:

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност /20 %/.
- Паричните потоци от лихви, дивиденти и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Платените дивиденти се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденти като постъпления от инвестиционна дейност.
- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на СС 21.
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти.
- По отношение на лизинговите договори – Постъпленията по договори с предмет активи /услуги/, произвеждани от предприятието лизингодател, се представят като парични потоци от основна дейност. Във всички останали случаи постъпленията се представят като парични потоци от инвестиционна дейност. Плащанията по лизинговите договори, независимо от дейността на предприятието лизингополучател, се представят като парични потоци от финансова дейност.

- Паричните потоци, отнасящи се към извънредните статии, се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от всеки конкретен случай.
- Паричните потоци, произтичащи от данъци от печалбата, се представят отделно в основната дейност, освен ако могат да бъдат конкретно определени като произтичащи от инвестиционна или финансова дейност.
- Паричните потоци, произтичащи от участия в дъщерни, асоциирани или смесени предприятия се представят в зависимост от използвания метод.
- Съвместно контролираните предприятия изготвят самостоятелен ОПП. Участниците в съвместно контролирани дейности и активи представят в своите ОПП и дяловете си в паричните потоци, свързани с тях.
- Независимо от заеманата страна в бизнескомбинации, съвкупните парични потоци, произтичащи от придобиване, се представят отделно и се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност. Съвкупните парични потоци от придобивания се определят, като изплатените или получените парични средства се коригират със сумата на паричните средства в придобитото или продаденото предприятие.

При изготвянето на консолидирания отчет за паричния поток, Групата съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

б) могат да се добавят нови статии или да се променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;

в) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

3.34. Консолидиран отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчета да се изготвя чрез включване на:
- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

4. Нетекущи (дълготрайни) активи

Справка за нетекущите (дълготрайните) активи
НА "ЕСКАНА ИНВЕСТ 96" АД
към 31.12.2012 г.

(хил.лв)

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи				Последваща оценка		Проценена стойност	Амортизации				Последваща оценка		преоценена амортизация в края на периода	Балансова стойност в края на периода
	в началото на периода	на постъпили през периода	на излезли през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаление		в началото на периода	начислена през периода	отписана през периода	в края на периода (8+9-10)	увеличение	намаление		
а	1	2	3	4	5	6	7 (4+5-6)	8	9	10	11	12	13	14 (11+12-13)	15 (7-14)
I. Дълготрайни нематериални активи															
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	1326	67	7	1386			1386	925	111	5	1031			1031	355
2. Търговска репутация	70			70			70	70			70			70	
3. Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане		13		13			13								13
Обща за група I:	1396	80	7	1469			1469	995	111	5	1101			1101	368
II. Дълготрайни материални активи															
1. Земи и сгради в т. ч.	39295	29147	92	68350			68350	2371	411	2	2780			2780	65570
- земи	21098	28547	15	49630			49630								49630
- сгради	18197	600	77	18720			18720	2371	411	2	2780			2780	15940
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	46159	2767	206	48720			48720	22091	2565	136	24520			24520	24200
3. Съоръжения и други	29229	2435	116	31548			31548	13273	2170	80	15363			15363	16185
- съоръжения	15578	914		16492			16492	5264	1037		6301			6301	10191
- транспортни средства	11119	1281	87	12313			12313	6397	865	58	7204			7204	5109
- други дълготрайни материални активи	2532	240	29	2743			2743	1612	268	22	1858			1858	885
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	3357	7265	4353	6269			6269								6269
Обща за група II:	118040	41614	4767	154887			154887	37735	5146	218	42663			42663	112224
III. Дългосрочни финансови активи															
1. Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	16213	11	16193	31			31								31
2. Финансови активи обявени за продажба	14878		6993	7885	463	1422	6926								6926
3. Инвестиционни имоти	1807	123	153	1777			1777	171	47	8	210			210	1567
4. Предоставени заеми	454	905	48	1311			1311								1311
5. Изкупени собствени акции	2			2			2								2
Обща за група III:	33354	1039	23387	11006	463	1422	10047	171	47	8	210			210	9837
IV. Отсрочени данъци	544	85		629			629								629
Общо нетекущи (дълготрайни) активи	153334	42818	28161	167991	463	1422	167032	38901	5304	231	43974			43974	123058

4.1 Дълготрайни материални и нематериални активи

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните активи	Средна норма на полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи:		
Сгради	от 25 до 70 години	от 25 до 70 години
Съоръжения	25 години	25 години
Машини и оборудване	от 4 до 20 години	от 4 до 20 години
Транспортни средства	до 12 години	до 12 години
Компютри и софтуер	2 години	2 години
Стопански инвентар	7 години	7 години
Други дълготрайни материални активи	7 години	7 години
Дълготрайни нематериални активи:		
Програмни продукти	3 години	3 години
Други нематериални активи	от 5 до 6 години	от 5 до 6 години

През 2012 г. няма промяна на прилагания линеен метод на амортизация.

През текущия отчетен период е извършена промяна в приблизителните оценки на полезния живот на част от дълготрайните материални активи - сгради, считано от 01.01.2012 г., както следва:

Сграда	- от 25 години на 50 години		
Сграда	- от 25 години на 55 години		

Промяната има ефект през текущия период и ще окаже ефект през бъдещи периоди.

Има ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи, заложени като обезпечения по договори за финансов кредит и банкови гаранции с балансова стойност както следва:

	Текущ период	Предходен период
Земи	31082	2822
Сгради	5888	5220
Машини и оборудване	1205	1073
Съоръжения	2108	2148
Транспортни средства	42	80
	40325	**11343**

През 2012 г. дружество от Групата е сключила договор за кредит за финансиране на инвестиции. Като обезпечение по него е вписан залог по Закона за особените залози на техническото оборудване, обект на инвестицията на стойност 942 хил.евро – след закупуване, договорна ипотека върху недвижим имот /земя/ с балансова стойност 19 хил.лв., както и договорна ипотека върху недвижими имоти, собственост на Групата.

Във връзка със сключен договор за банков заем е учреден особен залог върху търговското предприятие, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, на „Ескана Русия" ЕООД.

По договори за оперативен лизинг, през отчетния период Групата е ползвала складови помещения, машини и оборудване, и транспортни средства, които са чужда собственост.

Групата е предоставила за ползване по договори за оперативен лизинг следните активи:

	Текущ период		**Предходен период**	
	Отчетна стойност	**Балансова стойност**	**Отчетна стойност**	**Балансова стойност**
Сгради - частично отдадени	2222	1823	1608	1338
Машини и оборудване	1879	734	1370	784
Транспортни средства	130	49	156	101
Съоръжения	541	488	59	56
	4772	**3094**	**3193**	**2279**

Сумата на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни активи, включително размера на авансовите плащания, са както следва:

	Текущ период		Предходен период	
	Обща стойност	Авансови плащания	Обща стойност	Авансови плащания
Дълготрайни нематериални активи, в т.ч.:	13	8		
Програмни продукти	8	8		
Други дълготрайни нематериални активи	5			
Дълготрайни материални активи, в т.ч.:	6269	1931	3357	63
Земи	37			
Сгради	1626	143	1182	39
Съоръжения	1867		1790	
Машини и оборудване	2428	1561	256	21
Транспортни средства	257	227	8	
Други	54		121	3
Общо	**6282**	**1939**	**3357**	**63**

В състава на дълготрайните материални активи е включена балансовата стойност на следните активи, получени по договори за финансов лизинг:

	Текущ период	Предходен период
Транспортни средства	874	366
Машини и оборудване	903	810
	1777	1176

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на Групата е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Сгради	1	1
Машини и оборудване	7063	5823
Транспортни средства	2230	1993
Съоръжения	1927	25
Други дълготрайни материални активи	1287	1138
Програмни продукти	43	36
Други нематериални активи	380	380
Права върху собственост	147	37
	13078	**9433**

Балансовата стойност на временно изведените от употреба (консервирани) имоти, машини и съоръжения е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	1137	1061
Машини и оборудване	1615	936
Съоръжения	2017	114
Транспортни средства	326	155
Други дълготрайни материални активи	96	82
	5191	**2348**

4.2. Инвестиции

Участията на Групата в асоциирани и смесени предприятия са както следва:

	Текущ период	Предходен период
Инвестиции в асоциирани предприятия		16193
Инвестиции в смесени предприятия	31	20
	31	**16213**

В консолидирания счетоводен баланс като участията в асоциирани дружества са както следва:

	Текущ период	Участие %	Предходен период	Участие %
Обединение Пътно поддържане Варна ДЗЗД		35.00%		35.00%
ДЗЗД „Консорциум ЕКОТОШЕВО		34.00%		34.00%
ДЗЗД „Консорциум Чиста Вода България"		33.00%		
Консорциум ТИЕ-АКЗ-Стимекс-2 ДЗЗД		33.30%		33.30%
Консорциум АКЗ-ТИЕ-Стимекс ДЗЗД		33.30%		33.30%
ДЗЗД Консорциум Овеч строй		33.00%		33.00%
Зебра – Стимекс- Трейс ДЗЗД		33.00%		33.00%
Зебра – Стимекс- Трейс ДЗЗД		33.00%		33.00%
Болкан трейжър ООД		30.00%		30.00%
Обединение ЛОТ 23		28.00%		28.00%
ТАТ АЕРО ЗАД			16193	25.00%
Пътна инфраструктура Аврен ДЗЗД		25.00%		25.00%
Обединение Пътно поддържане Шумен ДЗЗД		25.00%		25.00%
Консорциум ПСОВ Провадия 2011		22.50%		22.50%
Обединение Скални материали - Ескана - Алексстрой - Стимекс ДЗЗД		20.00%		20.00%
Обединение Скални материали - Ескана - Андезит - Стимекс ДЗЗД		20.00%		20.00%
Общо			**16193**	

През 2011 г. Групата закупува 25 % от капитала на „ТАТ АЕРО" АД. Към 31.12.2011 г. е внесена част от записаните акции, като невнесеният капитал е представен в консолидирания счетоводен баланс като „Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия".

През текущия отчетен период Групата продава изцяло участието си в капитала на „ТАТ АЕРО" АД.